جشنواره تئاتر فجر

به‌بهانه پوستر
سی‌وششمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر

تئاتر ایران درمانده است؟

بابک احمدی

دیگر عادت کرده‌ایم یک در میان با شگفتی‌های برگزارکنندگان جشنواره مواجه شویم؛ شگفتی‌هایی که علی‌القاعده باید به واسطه کیفیت هنرمندان و آثار منتخب آن‌هم در کنوان اجراها شاهد باشیم اما متأسفانه موتور اعجاب‌بعضاً پیش از آغاز جشنواره کار می‌افتد.

مشابه آنچه سه دوره قبل اتفاق افتاد و طعم گس و تلخ پوستر طراحی شده برای سی‌وسومین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر یکی از همین نمونه‌ها بود که تا هفته‌ها کام علاقه‌مندان و دلسوزان تئاتر را از جمله خبرنگاران این حوزه را تلخ کرد. پوستر حواشی زیادی به همراه داشت تا آنجا که کار از رسانه‌های داخلی به خبرگزاری‌ها و تلویزیون‌های فارسی‌زبان خارج از کشور کشید. فضای مجازی مملو بود از پوسترهای طراحی شده توسط مردم و هرمندان که کیفیت نازل کار طراح محترم را به بادانتقاد و تمسخر گرفتند اما کلیت کوتاهی رخ داده در نهایت گریبان تئاتر را گرفت و معتقدم در گستره‌ای وسیع‌تر به حیثیت و اعتبار هنر نمایش نزد افکار عمومی ضربه‌زد.

امروز ۲۳ دی ماه، درست در همین ساعاتی که این یادداشت در روزنامه منتشر شده و شماهشغول خواندنش هستید، نشست رسانه‌ای سی‌وششمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر با در حال برگزاری است یا برگزار شده و به پایان رسیده است، رسم معمول در نشست‌های رسانه‌ای جشنواره‌ها برای این است که به‌صورت دست‌کردان رئیس جشنواره اجرا و اطلاعات درباره آثار و گروه‌های شرکت‌کننده در دوره پیش رو به برش‌های خبرنگاران پاسخ می‌دهند و در پایان نیز از پوستر جشنواره رونمایی می‌شود. پر پوستر جشنواره انگشت‌نما می‌گذارم چون خبرهای خوشی به گوش نمی‌رسد! از این جا خواهم گفت طراحی پوستر جشنواره‌ای مهم در حد و اندازه‌های جشنواره تئاتر فجر - اگر مهمان برای بعضی به اندازه ما خبرنگاران مهم و معتبر باشد - جلوتر با کلیت رویداد و آنچه زیر پوست آن در جریان است ارتباط معنایی و ماهوی برقرار می‌کند. نمونه دم دستی تحلیل برپایه «ونمه»ای طراحی شده برای به‌اصطلاح معتبرترین جشنواره تئاتری ایران -کشوری که از این نظر در میان همتایان خاورمیانه‌ای‌اش پی‌رقیب است- به راحتی در ای‌ای اسلاوی زیرکی قابل جست‌وجوست. همانطور که لوطی‌حی و معمـاری نوآل‌های عمومی در شعرهای قبلی مدت زمان زیادی گذشته است. با بینشی دارد که می‌گوید: «عمر از کف رایگانی می‌رود/ کودکی رفت و جانی می‌رود». پیداست که از ابتدای شعر تاانحطه سرودن آن دوران زیادی گذشته است. یا اگر این طور نباشد می‌توان حدس زد که این شعر را مستقیما برای معشوقش شبیه به یک داستان روایت کرده است.

من در ابتدای مسیر آهنگسازی‌ام که آلبوم‌های موسیقیایی نداشتم و «بوی نوروز» بود همین برخورد را با موسیقی داشتم. در بامداد هم آثار خوب توصیف برون (انتقال احساسات درونی به جهان بیرون) وجود دارد. هر چند موسیقی به نوبه خود هنری درونی و احساسی است ولی به «چهار فصل» و «مرا ببر» ویوالدی می‌مانَد چنان توصیفی از فصل‌ها که گویی به جای انتزاع، «سرما» و «گرما» و... را به خوبی در اثر احساس می‌کنید؛ وگرنه موسیقی که به نوبه خود یک هنر انتزاعی است. این مساله به صورت شاخص و متبلور در اثر «سیمرغ» برای من اتفاق افتاد. در «سیمرغ» انگاری فردوسی من را در یک بحر و حال گذاشته بود تا همین‌که من این افسانه را خیلی دوست دارم، اینکه فرزند سیمرغ سیمی به من داده می‌آید، پرفش فکر می‌کند شیطان و پلید است و آن را روی کوه می‌کارد برای من بسیار جالب است. انتخاب هر یک از این افسانه‌ها برای هر هنرمندی- آهنگساز، فیلمساز، نقاش و شاعر- جالب است؛ تصوری از اینکه شما در آن مختلف دنیا و در نهایت مجموعه‌های شکل می‌گیرد. شبیه باغبانی که از یک دانه درخت بنا می‌آورد. آهنگساز، باغبان موسیقی است و حتما موضوعی که روی آن کار می‌کند باید با شرایط و حال شخصی‌اش هماهنگ باشد. من اگر حتی نتوانم دمنی توانستم «تار و پود» را بسازم.

■ **این تئاتر و «نرمه‌ها»ی آن مستقل شما از گروه «دستان» هستند و البته آثاری که روایتی هاستانه دارند. با توجه به تعریفی که خودتان ارائه کردید این تلقی به وجود می‌آید که این روزها روزگار هاستانه‌ای دارید و موسیقی‌تان هاستانی‌تر پیدا کرده‌اند. این طور است؟**

همین طور است. من زندگی خودم را در پیوند با موضوعی درونی به شکل یک اثر تازه هنری به نمایش می‌گذارم. هر هنرمندی همین‌طور است. در غیر این صورت اثرش سفارشی و اعلام برگزیدگانش دقت به تغییرات راه دارد و در نهایت جذاب باشد اما بیشتر بر اساس تکنیک و دانش آهنگسازی آن هنرمند شکل گرفته تا بیشتر به اساس یک اتفاق هنری رخ دهد. گرفته تا بیشتر به اساس یک اتفاق هنری رخ دهد. من در واقع اتفاق هنری را برای خودم اینگونه که آتش‌فشانی در درون هنرمند فوران کند؛ برای من این‌طور بوده و شود هر همین اساس امکان دارد بعضی بین‌الملل دیر انتشار بهتر به وجود نیامد. بر همین اساس است که می‌توان گفت از آثار اشتغالی تبلیغاتی و پوستری را تبدیل به آثار فجر از وضعیت آشفته دیرخانه در پیشبرد اهدافش حکایت دارد. فرهاد مهندس پور زمانی گفت: «دلایل‌ها» و آگاهی‌های اجتماعی‌ش را گم کرده‌ایم. فاجعه‌بار این است که تئاتر بیرون از آگاهی‌های اجتماعی رخ می‌دهد و مانع‌هم که تئاتر خلق احساسی خاص شده است- بنابراین به همان جمله‌ها در «حسب نخبگان غایب» بازمی‌گردیم. نسبت این گرافیک با واقع روز جاری در ایران، منطقه و جهان چیست؟ «ما» فرا نبود تئاتر ما شبیه‌ترین به رستاخیز یک سال تئاتر ایران حداقل بازتاب‌دهنده وضعیت ملت‌ها باشد؟ به‌این ترتیب سبت گرافیک طراحی شده برای پوستر جشنواره سی‌وسوم چیست؟ آیا باید پذیرفت اریه‌ها و خروجی چهره‌های متخصص و دانشگاهی تئاتر ما تقاوتی با گذشته ندارد؟ تئاتر ایران چنین در سامان دادن وضعیت خود درمانده است؟

چندی پیش یکی از مسوولان بخش کاتالوگ سی‌وششمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر با رسال پیامکی از هنرمندان خواست تصاویر چهره خودشان در حاشیه‌های گوناگون- گریان، جشن‌های مختلف، شمشیکن، ترسیده، زومبی و چشمک، رودهبر از خنده- را برای چاپ در کاتالوگ جشنواره‌اش ارسال کنند. برای اینکه کارگردان تئاتر هم از هرهنری- آهنگساز، فیلمساز، نقاش و شاعر- جالب است؛ تصوری از اینکه شما در آن مختلف دنیا و در نهایت مجموعه‌های شکل می‌گیرد. شبیه باغبانی که از یک دانه درخت بنا می‌آورد. آهنگساز، باغبان موسیقی است و حتما موضوعی که روی آن کار می‌کند باید با شرایط و حال شخصی‌اش هماهنگ باشد. من اگر حتی نتوانستم دمنی توانستم «تار و پود» را بسازم.

■ **این تئاتر و «نرمه‌ها»ی آن مستقل شما از گروه «دستان» هستند و البته آثاری که روایتی هاستانه دارند. با توجه به تعریفی که خودتان ارائه کردید این تلقی به وجود می‌آید که این روزها روزگار هاستانه‌ای دارید و موسیقی‌تان هاستانی‌تر پیدا کرده‌اند. این طور است؟**

منظومه‌خوانی در فرهنگ موسیقیایی ایران منظومه‌خوانی در بین بسیاری از خنیاگران موسیقی مقامی ایران رایج است. آیا شما هم در ساخت «تار و پود» به این سنت و موسیقی مناطقی که به منظومه‌خوانی می‌پردازند، توجه کرده‌اید؟

من امروز که اینجا نشستم نتیجه اتفاقاتی هستم که در گذشته و کودکی‌ام اتفاق افتاده است. بی‌شک آنچه من از منظومه‌خوانی، نقالی و روایت افسانه به زبان فارسی دیده‌ام، چنان روی من تاثیر گذاشته که من امروز با ساخته این، من همیشه می‌گویم در دانشگاه تهران در شهر فنون آهنگسازی را یاد گرفت و شما باید تا آهنگساز باشید تا بعد در دانشگاه درس آهنگسازی بخوانید. این درزن آن شخص از زمان کودکی روی من دیده. منظور من این نیست که پژوهش پزشکی کنیم و ببینیم مثلا در زن کسی مشخصات یک موسیقیدان هست یا‌نه؛ بلکه این شرایط فیزیکی و روحی شخص است که در زن او تاثیر می‌گذارد. من در خانه‌ای بودم که آسمانه‌بازی‌ام سبز بود و مادرم اگر هم شعری برایم می‌خواند یا موسیقی می‌داد، اینها روی من اثر می‌گذاشت. مثلا خاطرم هست در دوران کودکی تماشاخانه‌ای نزدیک خانه ما بود که تمام تعطیلات تابستان (هر شب) در آنجا نمایش می‌دیدم. این نمایش‌ها می‌توانست پیش‌پرده‌خوانی یا تماشای روحوضی هم باشد. در واقع این اتفاقات روی من بسیار تاثیرگذار بودند و وقتی به هنرستان موسیقی رفتم، انگاری مطالبی که اساتید می‌گفتند برایم تکراری بود و فقط تکنیک‌ها و دانش علمی همزمان کمی برایم جدید بود. من در آن زمان نگاه کردن به نوازندگی پدرم یا نگرشم وقتی می‌دهد و برای اولین‌بار سار دست گرفتم، می‌دانستم چطور باید بنشینم و چطور مضراب بزنم، به هر حال در آلبوم «تار و پود» هرگز این طور نبود که من به طور واضح و روشن از منظومه‌خوانی‌ها و نقالی‌ها بهره گرفته باشم بلکه سعی کردم تاثیراتی که از آنها گرفته‌ام را به شکل مدرن ارایه کنم و گرنه این کپی‌کردن که از زنگ و نقش یک نقاله بنه شکل نقاله بنه استفاده می‌کند در «تار و پود» تعزیه‌خوانی وجود دارد اما مشخصا تعزیه‌خوانی هم نیست. نقالی هست اما عینان آن نیست.

■ **هرگز این طور نبود که من به طور واضح و روشن از منظومه‌خوانی‌ها و نقالی‌ها بهره گرفته باشم بلکه سعی کردم تاثیراتی که از آنها گرفته‌ام را به شکلی مدرن ارایه کنم وگرنه ریشه‌های موسیقی اصیل در درون موجود دارد و من بی‌آنکه محاسبه کنم از آنها استفاده می‌کنم. مثل مبنیتوربوسنی که از زنگ و نقش به شکل نقاله بنه استفاده می‌کند. در «تار و پود» تعزیه‌خوانی وجود دارد اما مشخصا تعزیه‌خوانی هم نیست. نقالی هست اما عینان آن نیست.**

سازهای کوبه‌ای قرار داده و شور اخوان ثالث را اجرا کرده‌ام. یکی دیگر ممکن است «زمستان» اخوان ثالث را با رالیست سمفونیک اجرا کند اما من در موسیقی اصولا رالیست نیستم. ممکن است کسانی که رالیست هستند در کارهای‌شان از افکاهی صوتی مثل صدای پرنده و باد هم استفاده کنند اما من سعی می‌کنم این عناصر را تا حدودی انتزاعی‌تر ارایه کنم و نیازی نمی‌بینم که سازها کارکتر شخصیت‌های داستان را داشته باشند. من به شکل کاملا ریشه‌ای سراغ سازهایی می‌روم که از نظر فرهنگی به آنچه می‌خواهم ارایه دهم نزدیک باشند. مثلا در همین «تار و پود» من چون می‌خواستم عدد از مضلر فرهنگی به دوره‌ای دورتر از دوران قاجار برگردد، از تار و کمانچه استفاده نکردم و گرنه می‌دانم «اصالت» ریشه داشتن در فرهنگ است. شعر شاملو هم مثل شعر حافظ است اصیل هم در دو فرهنگ ما ریشه دارند؛ اگرچه یکی مدرن است و دیگری سنتی. من به این اصالت پایبندم و معتقدم سازهایی را انتخاب کنم که برای ارایه باید عناصر موسیقی ایرانی هم داشته باشد. این اعتقاد من به عنوان یک آهنگساز است و ممکن است شخص دیگری اعتقادی دیگرداشته باشد.

■ **قطعا که نمی‌توان کتمان کرد روایت شما از نوبه خود یک تغییر اساسی در موسیقی ایرانی بود و باعث شد گروه‌های جوان موسیقی ایرانی هم آن را تجربه و تکرار کنند. ولی آنسامبلی که فقط برمبنای سه‌تار شکل گرفته باشد، برای اولین‌بار در البوم «گل صد برگ» تجربه شده و خیلی هم خوش‌صدا بود. اصولا آهنگسازان وقتی با علم آهنگسازی، شناخت سازها، اصوات و تاثیرگذاری فرکانس‌ها روی هم کار می‌کنند، یاد می‌گیرند چه سازهایی را با هم ترکیب کنند تا از طریق این ترکیبات، تجربه‌های جدیدی حاصل شود. در «تار و پود» هم، سه‌تار و تنبک و ویولن و ویولا هم، سه‌تار و تنبک و ویولن و ویولا به نوبه خود یک تجربه است و بودند.**

منظومه نظامی در قیاس با دیگر روایت‌هایی که از اشعار دیگر بهره برده‌اند، ایرانی‌تر است چون سیر گوشه‌های دستگاه چهارگاه یا مدولاسیون به شوشتری همایون و... به درستی در اثر شما شنیده می‌شود. این در حالی است که آثار دیگر بیشتر به نمایشنامه و تراژدی نزدیک است تا موسیقی ایرانی.

■ **برای شما به عنوان آهنگساز چه دشواری‌هایی در مسیر مدرن آوردن یک منظومه شیرین و شیرین وجود داشت؟ شیرین‌کاری که شما به سبب آن موسیقی‌تان را ارایه کرده‌اید هم بستر موسیقی اصیل ایرانی و مثلا دستگاه چهارگاه و هماهنگ است.**

من در این قضیه مشکلی نداشتم چون رشته اصلی من موسیقی ایرانی است و به آن کاری که می‌کنم کاملا مسلط هستم و می‌دانم چه‌کارهایی می‌توانم از ردوسه‌تار، یک بربط و یک به‌تار را در کنار

نیوشا مزید آبادی

حمید متبسم آلبوم «تار و پود» را که پیش از انتشار با صدای مهدیه محمدقاسم در قالب کنسرتی خارج از ایران اجرا کرده بود، به تازگی با صدای وحید تاج در ایران منتشر کرده‌است. این آهنگساز و نوازنده تار ایده شکل‌گیری این اثر را معطوف به حال و هوای عاشقانه‌اش در روزگار اخیر و محصول این دوران می‌داند. متبسم قرار است «تار و پود» را به همراه گروهش در سی و سومین جشنواره موسیقی فجر در قالب دو اجرا روی صحنه برد؛ یکی برای همه مردم و دیگری در تالار رودکی برای اهالی هنر

مهری جمشیدی

جشنواره موسیقی فجر

گفت‌وگو با حمید متبسم به بهانه انتشار و اجرای اثر تازه‌اش در جشنواره موسیقی فجر

عده‌ای با «شو» جنس بنجل هنری می‌فروشند

■ **پیش از این در اثر «نرمه‌ها» روی اشعار شفیعی کدکنی آهنگسازی کردید و حالا هم روی منظومه «خسرو و شیرین» نظامی؛ آهنگسازی روی منظومه به لحاظ ویژگی‌های روایی‌ای که دارد به شناخت زیادی از اینگونه شعری وابسته است. در مورد شعر شفیعی کدکنی هم همین را می‌توان گفت. البته شما روی اشعار فردوسی هم در «سیمرغ» کار کرده‌اید. ظاهرا این طور به نظر می‌رسد که به شعر علاقه زیادی دارید...**

دو اتفاق در درون من باعث شد که من به داستان و ادبیات (به موازات هم) علاقه‌مند باشم. نخست آنکه مادرم قصه گوی بسیار خوبی بود و شیرین‌ترین لحظات زندگی وقتی بود که او برایم قصه می‌گفت. دوم اینکه من کوچک‌ترین فرزند خانواده‌ای بودم که همه اهل ادبیات، کتاب خواندن و موسیقی خوب بودند؛ در اصل خانواده‌ای روشنفکر داشتم که در آن کمتر لحظات سطحی و پیش پا افتاده اتفاقی می‌افتاد. برادر بزرگ من شعر می‌گفت و مجله «فردوسی» (که مجله روشنفکری آن دوران بود) همیشه در خانه ما طرفدار داشت. از آنجایی هم که پدرم صفحه‌فروشی داشت، ما همیشه موسیقی خوب گوش می‌کردیم. همه این عوامل باعث شد بخش بزرگی از لحظات و روزگار من با ادبیات و موسیقی و داستان‌های شیرین قدیمی عجین باشد. الان هم در همین سن و سال تماشای اینمیشن (کارتون) را به فیلم‌های معمولی ترجیح می‌دهم. اساسا افسانه را بیشتر از داستان‌های واقعی دوست دارم و فیلم‌هایی که آمیخته به افسانه هستند برایم دلچسب‌ترند. در مورد شعر هم چنان که گفتم محیط خانواده باعث می‌شد زیاد شعر بخوانم و همیشه در جست‌وجوی اشعار ناب باشم. «نرمه‌ها»ی که به آن اشاره کردید نمونه خوبی از این جریان است چون به نظر من «نرمه‌ها»ی بخشی از آثار شفیعی کدکنی است که انگار خودش هم زیاد اصراری به عام شدن و زیاد شنیده شدن آن نداشته است؛ روایت دورن شعر هم کاملا شخصی است و به نظر می‌رسد شاعر دارد مستقیما حرف‌های دلش را به یک نفر خاص می‌زند. این شعر بی‌اندازه خبرنگاران پاسخ می‌دهند و در پایان نیز از پوستر جشنواره رونمایی می‌شود. پر پوستر جشنواره انگشت تاکید می‌گذارم چون خبرهای خوشی به گوش نمی‌رسد! از این جا خواهم گفت طراحی پوستر جشنواره‌ای مهم در حد و اندازه‌های جشنواره تئاتر فجر - اگر مهمان برای بعضی به اندازه ما خبرنگاران مهم و معتبر باشد - جلوتر با کلیت رویداد و آنچه زیر پوست آن در جریان است ارتباط معنایی و ماهوی برقرار می‌کند. نمونه دم دستی تحلیل برپایه «ونمه»ای طراحی شده برای به‌اصطلاح معتبرترین جشنواره تئاتری ایران -کشوری که از این نظر در میان همتایان خاورمیانه‌ای‌اش بی‌رقیب است- به راحتی در ای‌ای اسلاوی زیرکی قابل جست‌وجوست. همانطور که لوطی‌حی و معمـاری نوآل‌های عمومی در شعرهای قبلی مدت زمان زیادی گذشته است. با بینشی دارد که می‌گوید: «عمر از کف رایگانی می‌رود/ کودکی رفت و جانی می‌رود». پیداست که از ابتدای شعر تاانحطه سرودن آن دوران زیادی گذشته است. یا اگر این طور نباشد می‌توان حدس زد که این شعر را مستقیما برای معشوقش شبیه به یک داستان روایت کرده است.

من در ابتدای مسیر آهنگسازی‌ام که آلبوم‌های موسیقیایی نداشتم و «بوی نوروز» بود همین برخورد را با موسیقی داشتم. در بامداد هم آثار خوب توصیف برون (انتقال احساسات درونی به جهان بیرون) وجود دارد. هر چند موسیقی به نوبه خود هنری درونی و احساسی است ولی به «چهار فصل» ویوالدی می‌ماند که چنان توصیفی از فصل‌ها که گویی به جای انتزاع، «سرما» و «گرما» و... را به خوبی در اثر احساس می‌کنید؛ وگرنه موسیقی که به نوبه خود یک هنر انتزاعی است. این مساله به صورت شاخص و متبلور در اثر «سیمرغ» برای من اتفاق افتاد. در «سیمرغ» انگاری فردوسی من را در یک بحر و حال گذاشته بود تا همین‌که من این افسانه را خیلی دوست دارم، اینکه فرزند سیمرغ سیمی به من داده می‌آید، پرفش فکر می‌کند شیطان و پلید است و آن را روی کوه می‌کارد برای من بسیار جالب است. انتخاب هر یک از این افسانه‌ها برای هر هنرمندی- آهنگساز، فیلمساز، نقاش و شاعر- جالب است؛ تصوری از اینکه شما در آن مختلف دنیا و در نهایت مجموعه‌های شکل می‌گیرد. شبیه باغبانی که از یک دانه درخت بنا می‌آورد. آهنگساز، باغبان موسیقی است و حتما موضوعی که روی آن کار می‌کند باید با شرایط و حال شخصی‌اش هماهنگ باشد. من اگر حتی نتوانستم دمنی توانستم «تار و پود» را بسازم.

■ **این تئاتر و «نرمه‌ها»ی آن مستقل شما از گروه «دستان» هستند و البته آثاری که روایتی هاستانه دارند. با توجه به تعریفی که خودتان ارائه کردید این تلقی به وجود می‌آید که این روزها روزگار هاستانه‌ای دارید و موسیقی‌تان هاستانی‌تر پیدا کرده‌اند. این طور است؟**

همین طور است. من زندگی خودم را در پیوند با موضوعی درونی به شکل یک اثر تازه هنری به نمایش می‌گذارم. هر هنرمندی همین‌طور است. در غیر این صورت اثرش سفارشی و اعلام برگزیدگانش دقت به تغییرات راه دارد و در نهایت جذاب باشد اما بیشتر بر اساس تکنیک و دانش آهنگسازی آن هنرمند شکل گرفته تا بیشتر به اساس یک اتفاق هنری رخ دهد. گرفته تا بیشتر به اساس یک اتفاق هنری رخ دهد. من در واقع اتفاق هنری را برای خودم اینگونه که آتش‌فشانی در درون هنرمند فوران کند؛ برای من این‌طور بوده و شود هر همین اساس امکان دارد بعضی بین‌الملل دیر انتشار بهتر به وجود نیامد. بر همین اساس است که می‌توان از آثار فجر از وضعیت آشفته دیرخانه در پیشبرد اهدافش حکایت دارد. فرهاد مهندس پور زمانی گفت: «دلایل‌ها» و آگاهی‌های اجتماعی‌ش را گم کرده‌ایم. فاجعه‌بار این است که تئاتر بیرون از آگاهی‌های اجتماعی رخ می‌دهد و مانع‌هم که تئاتر خلق احساسی خاص شده است- بنابراین به همان جمله‌ها در «حسب نخبگان غایب» بازمی‌گردیم. نسبت این گرافیک با واقع روز جاری در ایران، منطقه و جهان چیست؟ «ما» فرا نبود تئاتر ما شبیه‌ترین به رستاخیز یک سال تئاتر ایران حداقل بازتاب‌دهنده وضعیت ملت‌ها باشد؟ به‌این ترتیب سبت گرافیک طراحی شده برای پوستر جشنواره سی‌وسوم چیست؟ آیا باید پذیرفت اریه‌ها و خروجی چهره‌های متخصص و دانشگاهی تئاتر ما تفاوتی با گذشته ندارد؟ تئاتر ایران چنین در سامان دادن وضعیت خود درمانده است؟

خبر

شادی کودکان زلزله‌زده و یک سوء تعبیر

تازه‌ترین اظهارنظر دبیر جشنواره فیلم فجر، برگزاری جشنواره دانش‌آموزی فیلم دفاع مقدس در مناطق زلزله‌زده کرمانشاه، معرفی برگزیدگان دومین مرحله جایزه داستان‌نویسی بهاران و... از مهم‌ترین خبرهای فرهنگی در روزهای اخیر است.

خواهند شد. «سفیدی» احمد داوری، «در احوال این نیمه روشن» آرش محمودی، «هسوای دم کرده عصر استانبول» بابک محمدی، «مرور چمدان» فاخته حسامی‌فرد، «دم‌گاو» فاطمه کاظمی، «معامله‌می کنم» لیلا فرقویی، «صف مردگان» مجتبا شوال‌افشارزاده، «مادمازل ماهی» مجتبا هزیری، «پارافیس» مجید صابری، «فرشته» محدثه شریفات، «الف ۸۸» مرضیه کیانیان، «آن‌جا که مروی به ناصرخسرو می‌رسد» مسعود ریاحی، «زوزآباد» مصطفی شمس، رشت زیر نور ماه» منوچهر کارگذاری، «سوزه پدر چین بی‌صاحب» مهرآوه فردوسی، «عاشق» مهرداد مراد، «فقربر» مهرنوش تنهایی، «یک طرفه به مالدیو» مهسا علیون، «غش» نجمه سجادی، «زندگی می‌گذرد ندایا» نیلوفر حسن‌زاده، «کبیور» هامون هجار، «آزوال‌ها» وحید منصوری هفشجانی. ۳۰ اثر برگزیده دور دوم این جشنواره هستند. هیات داوران اولین جایزه داستان کوتاه بهاران، سیامک گلشیری، مهدی یزدانی‌خرم و مرتضی برزگر هستند. روابط عمومی موسسه بهاران

دبیر جشنواره فیلم فجر: یک سوءبرداشت بود

ابراهیم داروغه‌زاده، دبیر سی و ششمین جشنواره فیلم فجر گفت: هیچ دیدن فیلم‌ها از سوی ارگان‌های دیگر یک سوءبرداشت بود. ما جلسه‌ای را با کمیسیون فرهنگی برگزار کردیم و گزارشی را در باب روند برگزاری جشنواره فجر به آنها ارایه دادیم. آقای حیدریان در آن جلسه گفتند در روز خاصی برای مدیران سازمان سینمای فیلم «زنانی ما کوشارهای بارونی» را نمایش خواهند داد که اعضای کمیسیون فرهنگی نیز توسط رییس سازمان سینمایی برای تماشای این فیلم دعوت شدند. البته نکته مهم این است که فیلم‌های مستند و کوتاه ما در جشنواره‌های مورد نظر اکران شده است. آقای حیدریان دعوت کردند که این دوستان حضور پیدا کنند و این فیلم را به این دلیل که موضوع جذابی دارد، مشاهده کنند.» او ادامه داد: «چند نفر از اعضای کمیسیون فرهنگی نیز فیلم را دیدند. اما بعد این تصور شکل گرفت که نمایندگان قرار است فیلم‌های جشنواره را مشاهده کنند در صورتی که اصلا فیلم‌ها در اختیار جشنواره نیست که آنها بتوانند ببینند. معمولا نسخه نهایی فیلم‌ها در دو هفته آغازین بهمن ماه در اختیار جشنواره قرار می‌گیرد. به غیر از هیات انتخاب و داوران هیچ کس دیگری فیلم‌ها را نخواهد دید. نماینده‌گان مجلس و کارکنان دولت نیز همزمان با خبرنگاران و اهالی رسانه فیلم‌ها را در سالن وزارت ارشاد خواهند دید.» سینما سینما

بامداد ادبیات موسیقی «پاسیو» را می‌سازد

بامداد بیات موسیقی متن فیلم «پاسیو» به کارگردانی مریم بحرالعلومی را می‌سازد. فیلمبرداری «پاسیو» نیز چند روز دیگر به پایان رسیده و این روزها مراحل پس از تولید را سپری می‌کند. «پاسیو» که فضای رانه‌ای را در بستر شهر می‌سازد، لوکیشن تجربه بلند مریم بحرالعلومی در مقام کارگردان است. بهنـاز جعفری، مجدده حیدر، کریم امینی، یاسمن ترابی، حسین ملکی، بهروز قادری، سحر قمخوار، محمدرسول صفری و بابک انصاری با حضور پررنگ پریسا پرسرخ و شقایق فراهانی در «پاسیو» پاهای نقش کرده‌اند. روابط عمومی فیلم

به وقت رویا» با بازی ریوا نوهالی

ریوا نوهالی بازیگر فیلم «به وقت رویا» به کارگردانی امیرحسین عنایتی شد.

تصویربرداری این فیلم به تازگی در اصفهان آغاز شده و شاهرخ فروتنیان، افسانه عزیزه‌آزاد، سالی محمدی، محمد ستوده مقدم، گوهرشاد میهادی، زهرا برومند، مرتضی ریحانی، محمد کلوشانی، تینا ابراهیمی، بهرنگ محتشمیان و حمیدرضا تارتریان دراین فیلم‌بقش آفرینی می‌کنند. در خلاصه داستان «به‌وقت رویا»» آمده: خانواده رویا در آستانه مهاجرت به خارج از کشور هستند اما به علت دادن اتفاقی تحمیلی برای رویا، مجبور به ماندن می‌شوند و تنها راه پیش رو خانواده است که می‌رود. در این میان حادثه‌ای تلخ و ناگهانی چالشی بزرگ برای رویا و همسرش امیر و تمام افراد اطراف‌شان به وجود می‌آورد که منجر به واکاوی گذشته آنها و تلاش برای حفظ ثبات شرایط نابسامان کنونی زندگی‌شان می‌شود. ایلنا

گزارش

در حاشیه اجرای شهید پرویزخان در جشنواره موسیقی فجر

وزیر ارشاد: نیازمند شیوه‌نامه‌ای دایمی هستیم

ستاره کاظمی اعتماد

سید عباس صالحی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی پس از اجرای شهید پرویزخان در جمع برخی خبرنگاران در پاسخ به پرسش خبرنگار اعتماد مبنی بر انتقاد برخی فعالان حوزه موسیقی فیلم‌ساز فقدان اساسنامه در جشنواره موسیقی فجر گفت: «من هم معتقدم جشنواره‌ها باید شیوه‌نامه‌های روشنی داشته باشد که این مورد هم شیوه‌نامه‌های تهیه شده اما باید به یک شیوه‌نامه دایم مصوب‌شده برسیم که امیدوارم این اتفاق در پایان جشنواره رخ بدهد. اما شما باید در این دوره از جشنواره شیوه‌نامه‌ای وجود داشته است که ما باید به آن توجه کنیم و شما نیز باید در این دوره از شیوه‌نامه دایمی شدن آن پیش برویم ولی رسیدن به یک شیوه‌نامه دایمی نظر مرجع تصویب‌کننده خود را لازم دارد تا بتواند به عنوان یک شیوه‌نامه قابل اعتماد مورد توجه قرار بگیرد.»

او درباره بحران مخاطب در این دوره از جشنواره نیز بیان کرد: «من هم قبول دارم این اشکال وجود دارد و ما هنوز از تعادل مورد نظر را ایجاد نکرده‌ایم. ما به هیچ عنوان نمی‌خواهیم بگوییم موفق شده‌ایم در جذب مخاطب اما می‌توانیم بگوییم در مسیر درست حرکت کرده‌ایم و می‌شتری باشد و مخاطب داشتن گونه موسیقیایی اصالت‌محور نیست ولی ما در این باور هم هستیم که موسیقی سنتی و کلاسیک هم باید ارتقای مخاطب پیدا کند.» در این بخش هم مجموعه‌های مختلف و آفرینندگان این گونه موسیقیایی هر کدام مسوولیت‌های خود را دارند تا بتوانند با مخاطبان ارتباط بهتری پیدا کنند.»

در حاشیه اجرای شهید پرویزخان

دیگر اجرایی که عصر پنجشنبه در تالار وحدت برگزار شد، کنسرت ارکستر موسیقی ملی ایران به رهبری فریدون شهبازیان و آوازخوانی سالار عقیلی بود. سالار عقیلی مثل همیشه با قدرت فراوان بخش‌های آوازی و تصانیف خود را اجرا کرد. اما مهم‌ترین نقطه ضعف این کنسرت که توجه زیادی را هم به خود جلب می‌کرد، رهبری فریدون شهبازیان بود و به نظر می‌رسید هیچ یک از نوازندگان ارکستر او که (به عنوان رهبر ارکستر) توجهی نکرده و بخش‌های خود را فقط و فقط از روی پارتیتور خود اجرا می‌کنند. فریدون شهبازیان هم در بسیاری از قسمت‌های اجرایی که توجهی به ارکستر و نوازنده‌هایش نداشت، رو به روی خواننده می‌ایستاد و به هیچ حرکتی قطعات را با او هماهنگی نمی‌کرد. در ارکستر موسیقی ملی ایران در این اجرا از کیفیت پایینی برخوردار بود و بیشتر به جسدی می‌ماست که صدای خواننده به او شوک دوباره‌ای برای احیایی داد.

شهید پرویزخان

یکی دیگر از اجراهایی که پنجشنبه‌شب با استقبال بسیار کم مخاطبان برگزار شد، کنسرت شهید پرویز خان- نوازنده سیتار اهل هند- بود که برای دومین بار در جشنواره موسیقی فجر حضور یافته است. هرچند اجرای پیشین شهید پرویزخان نیز با استقبال کم مخاطبان روبه‌رو بود و انتظار نمی‌رفت مدیران جشنواره برای دومین بار او را دعوت کنند اما شهید پرویز خان روی صحنه تالار وحدت آمد و بعد از اندکی خوش و بش با مخاطبان بسیار اندک حاضر در سالن، به معرفی سازهای سیتار و طبلا پرداخت. او در این کنسرت که وزیر ارشاد و فرهنگ اسلامی به تماشای آن نشسته بود، با اجرای بداهه خود گفتمان رایج بین دو ساز سیتار و طبلا را به نمایش گذاشت. با آنکه اجرای بداهه این نوازنده هندی تا حد زیادی از جملات ملودیک- ریتمیک بدیع و ویبراسیون‌های متنوع که تعلیق زیادی ایجاد می‌کردند، بهره‌مند بود اما در بخش‌هایی هم بسیار تکنیکی و شتاب‌زده می‌شد که از کیفیت خصلت بداهه‌می کاست.

از کنسرتی و سالار عقیلی

یکی از اجراهایی که عصر پنجشنبه ۲۱ دی ماه در تالار رودکی روی صحنه رفت، کنسرت «تریوی اکشیکلی» از کشور مغولستان بود. در این اجرا تریوی اکشیکلی با تبحر و احساس فراوان قطعاتی از ریتوال اصیل موسیقی منطقه‌شان را اجرا کردند که این اجرای موسیقی مناطق سنتی و عشایری آنها اختصاص داشت. در این کنسرت خواننده اصلی گروه صداها شبه‌تحریری ایجاد می‌کرد که به شکلی باورنکردنی، دقیق و البته بکر و خاص بود. براساس آنچه اعلام شد او شیوه خاص خود را در آوازخوانی به صورت سینه به سینه از پدرش یاد گرفته بود. اجرای این تریو به جهت اصالت در اجرا و پایبندی به اساس موسیقایی آن منطقه به‌جرات یکی از بهترین اجراهای جشنواره تاکنون بود.

از کنسرتی و سالار عقیلی

دیگر اجرایی که عصر پنجشنبه در تالار وحدت برگزار شد، کنسرت ارکستر موسیقی ملی ایران به رهبری فریدون شهبازیان و آوازخوانی سالار عقیلی بود. سالار عقیلی مثل همیشه با قدرت فراوان بخش‌های آوازی و تصانیف خود را اجرا کرد. اما مهم‌ترین نقطه ضعف این کنسرت که توجه زیادی را هم به خود جلب می‌کرد، رهبری فریدون شهبازی